

**KOMENDA GŁÓWNA
PAŃSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ**

**ZESTAWIENIE
ILOŚCI OSÓB POSZKODOWANYCH
W POŻARACH
W LATACH 1994-2004**

BIURO ROZPOZNAWANIA ZAGROŻEŃ

WARSZAWA, SIERPIEŃ 2005 R.

1. WSTĘP

Jednym z istotnych wskaźników obrazujących poziom bezpieczeństwa pożarowego kraju jest ilość ofiar śmiertelnych oraz osób rannych w pożarach. Wskaźnik ten obrazuje nie tylko poziom zabezpieczenia przeciwpożarowego obiektów, możliwości i skuteczność jednostek interwencyjnych straży pożarnej (dojazdy pożarowe, zaopatrzenie wodne, dostęp do obiektów), ale także pokazuje stan świadomości społeczeństwa oraz umiejętność postępowania ludzi w sytuacjach powodujących zagrożenie ich życia i zdrowia.

Opracowanie przedstawia zestawienie ilości ofiar śmiertelnych i osób rannych w okresie 11 ostatnich lat (1994-2004r.), w odniesieniu do ilości powstałych pożarów. Przedstawiono ilość osób poszkodowanych w poszczególnych grupach obiektów, z uwzględnieniem podziału na osoby dorosłe, ratowników i dzieci.

Dla lepszego zobrazowania sytuacji poszczególne dane odniesiono do siebie i przedstawiono przy pomocy wskaźników pokazujących ilość ofiar śmiertelnych (rannych) w pożarach przypadających na 1 mln mieszkańców, a także ilość ofiar śmiertelnych (rannych) przypadających na 1000 pożarów w wybranej grupie obiektów, w różnych krajach.

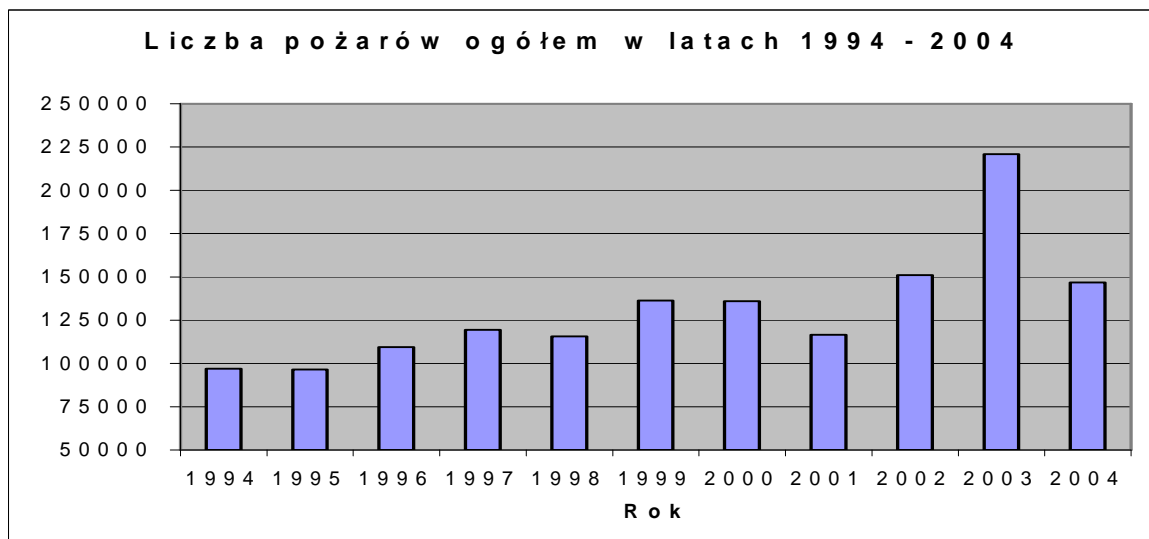
Opracowanie odnosi się również do statystyk światowych (World Fire Statistic, CTiF), w których przedstawiono ilość ofiar śmiertelnych w pożarach za okres 5 lat (1997-2001).

Należy również wspomnieć, że w przytoczonych danych nie uwzględniono ofiar śmiertelnych w wypadkach samochodowych, w których następstwem był pożar.

2. Sytuacja pożarowa w latach 1994 – 2004.

Na podstawie informacji uzyskanych z bazy danych EWID -ewidencji zdarzeń przy których uczestniczyły jednostki krajowego systemu ratowniczo gaśniczego- można stwierdzić, że w analizowanym okresie odnotowano wyraźną tendencję wzrostową ilości pożarów z 96945 w 1994 r. do 146728 w 2004r. (tj. o 51,3%).

Zestawienie danych statystycznych dotyczących ilości pożarów pokazano w tabeli 1.

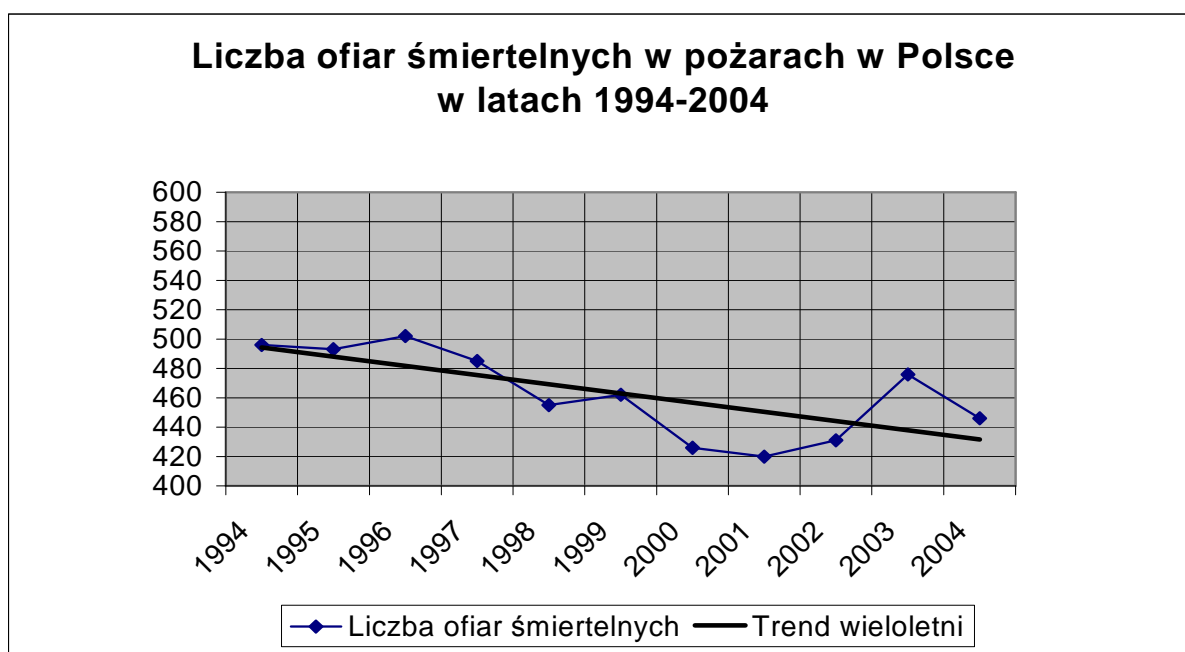

3. Ilość osób śmiertelnych i rannych w pożarach w latach 1994-2004 r.

W całym analizowanym okresie liczba ofiar śmiertelnych w pożarach wyniosła 5092 osób, w tym 250 dzieci i 45 ratowników.

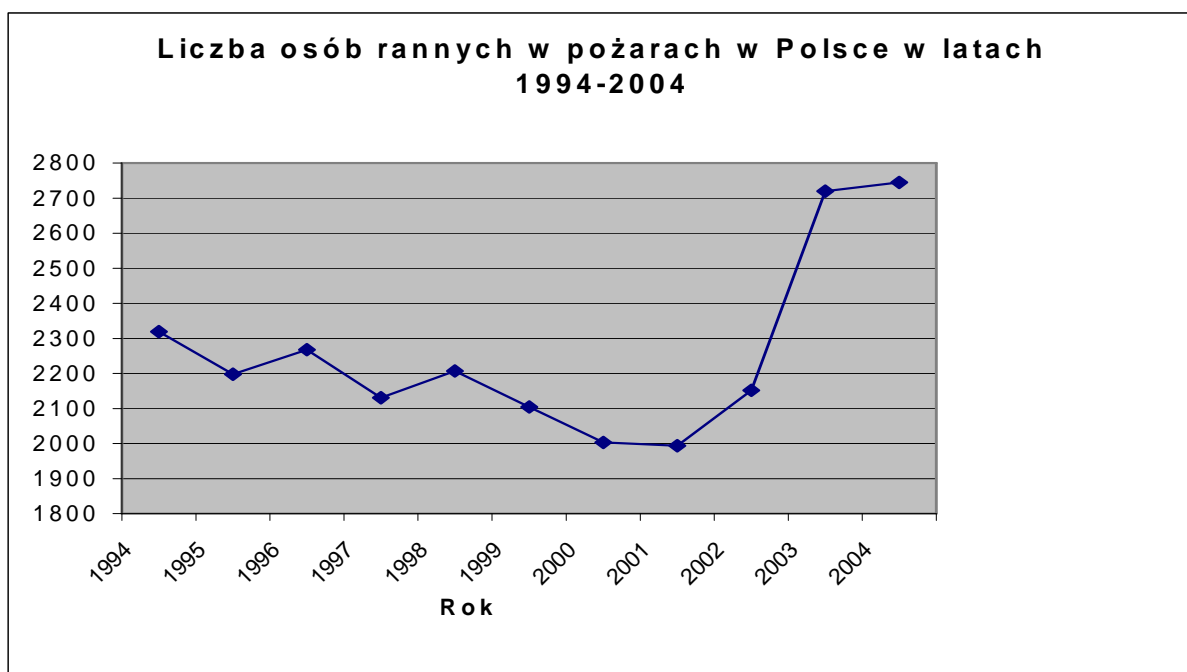
W ciągu lat, ilości te były zróżnicowane i wahały się od 496 ofiar śmiertelnych w 1994r. do 446 w 2004r.

Zgodnie z poniższym wykresem daje się zauważyć wyraźną tendencję spadkową ofiar śmiertelnych (przy jednoczesnym wzroście ilości pożarów w analizowanym okresie).

Zgodnie z tabelą nr 5 należy zauważyć także istotny spadek ilości ofiar śmiertelnych wśród dzieci. Na przestrzeni ocenianych 11 lat trend ten jest wyraźnie zaznaczony.

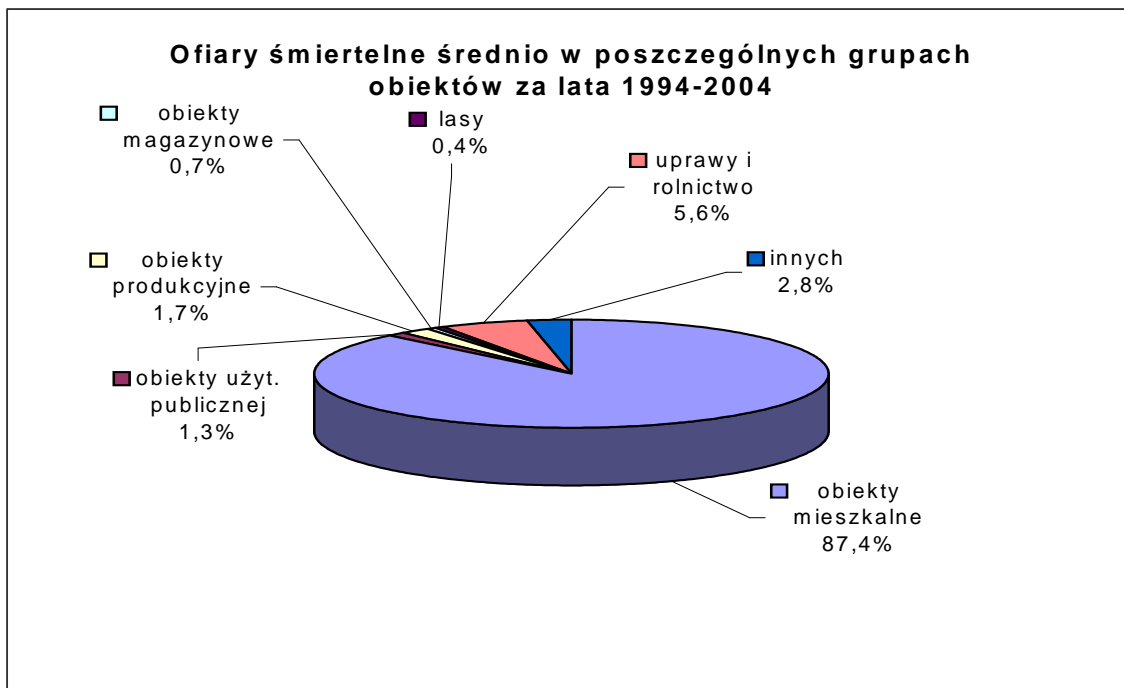
W tym samym okresie liczba osób rannych wyniosła 24841 osób, w tym 2357 dzieci i 3869 ratowników. W przypadku osób rannych od roku 1994 do 2002 należy zauważyć wyraźny trend spadkowy, a w roku 2003 i 2004 można zauważyć wzrost ich ilości w stosunku do wartości średniej.

4. Obiekty z największą ilością osób poszkodowanych

Zgodnie z danymi zawartymi w tabelach nr 2 i 3, największe zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi występuje w obiektach mieszkalnych i jest ono związane min. z ich charakterem, a także z oddziaływaniem toksycznych produktów spalania, obniżeniem zawartości tlenu, zadymieniem powodującym utrudnienie lub wręcz uniemożliwienie bezpiecznej ewakuacji.

Zgodnie z załączonym poniżej wykresem 87% ofiar śmiertelnych powstaje w obiektach mieszkalnych. **Należy jednak stwierdzić, że pomimo wzrostu ilości pożarów w tej grupie, można zaobserwować wyraźny trend spadkowy ilości ofiar śmiertelnych.**

Aby uzyskać pełny obraz w zakresie ilości ofiar śmiertelnych w grupie obiektów mieszkalnych wydzielono budynki mieszkalne (jedno i wielorodzinne), oraz budynki zamieszkania zbiorowego (hotele, motele, pensjonaty, domy wycieczkowe, domy dziecka, schroniska turystyczne, domy rencistów itp.).

Ilość ofiar w grupie obiektów zamieszkania zbiorowego pokazano w tabeli nr 10. Analizując sytuację w tej grupie obiektów (bardzo istotnych z punktu widzenia bezpieczeństwa pożarowego), należy stwierdzić, że ilość ofiar jest stosunkowo niewielka i waha się od jednej do kilku rocznie. Należy podkreślić, że obiekty tej kategorii znajdują się pod stałym nadzorem służb kontrolno-rozpoznawczych Państwowej Straży Pożarnej.

Podobny trend można zauważyć w przypadku osób rannych w pożarach. Największą ilość osób rannych w pożarach odnotowujemy również w obiektach mieszkalnych.

W analizowanym 11 letnim okresie w obiektach mieszkalnych zostało rannych 17395 osób co stanowi 70,0 % ogólnej ilości rannych.

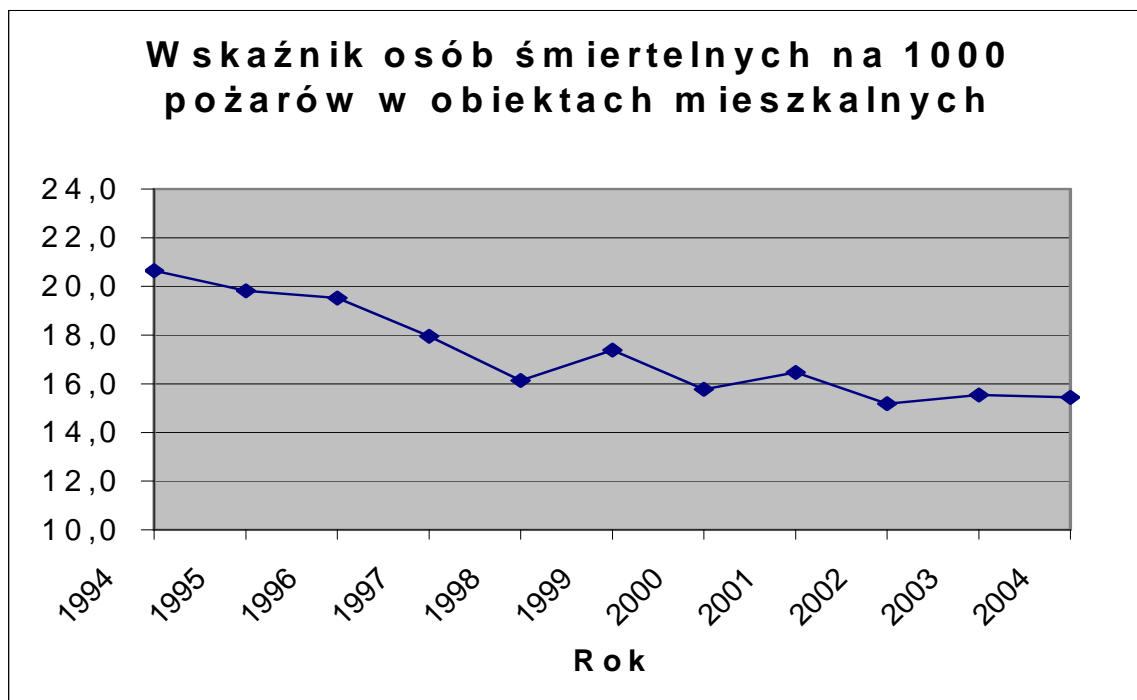
W latach 1994 – 2002r w obiektach mieszkalnych ilość osób rannych utrzymuje się na porównywalnym poziomie, a w roku 2003 i 2004 nastąpił ich wzrost w stosunku do wartości średniej.

5. Wskaźniki porównawcze dla osób śmiertelnych i rannych w pożarach

Ilość osób śmiertelnych i rannych w pożarach na danym terenie uzależniona jest nie tylko od liczby pożarów, ale również od wielkości populacji zamieszkującej dane terytorium. W celach porównawczych, można użyć wskaźnika określającego ilość ofiar śmiertelnych lub rannych w pożarach przypadających na 1 mln mieszkańców w danym roku. W Polsce, w przypadku ofiar śmiertelnych wskaźnik ten wynosi średnio 12 z wyraźną tendencją spadkową w całym analizowanym okresie.

Dla zobrazowania sytuacji i celów porównawczych możemy określić wskaźnik ilość osób poszkodowanych przypadających na 1000 pożarów w wybranej grupie obiektów (w naszym przypadku obiektach mieszkalnych).

Zestawienie wskaźników zostało przedstawione w tabeli nr 8 i 9. W analizowanym 11 letnim okresie możemy zaobserwować znaczący spadek ofiar śmiertelnych. Oznacza to, że w grupie obiektów gdzie od lat odnotowujemy największą liczę ofiar śmiertelnych w pożarach (budynki mieszkalne), w analizowanym okresie czasu nastąpiła znacząca poprawa.

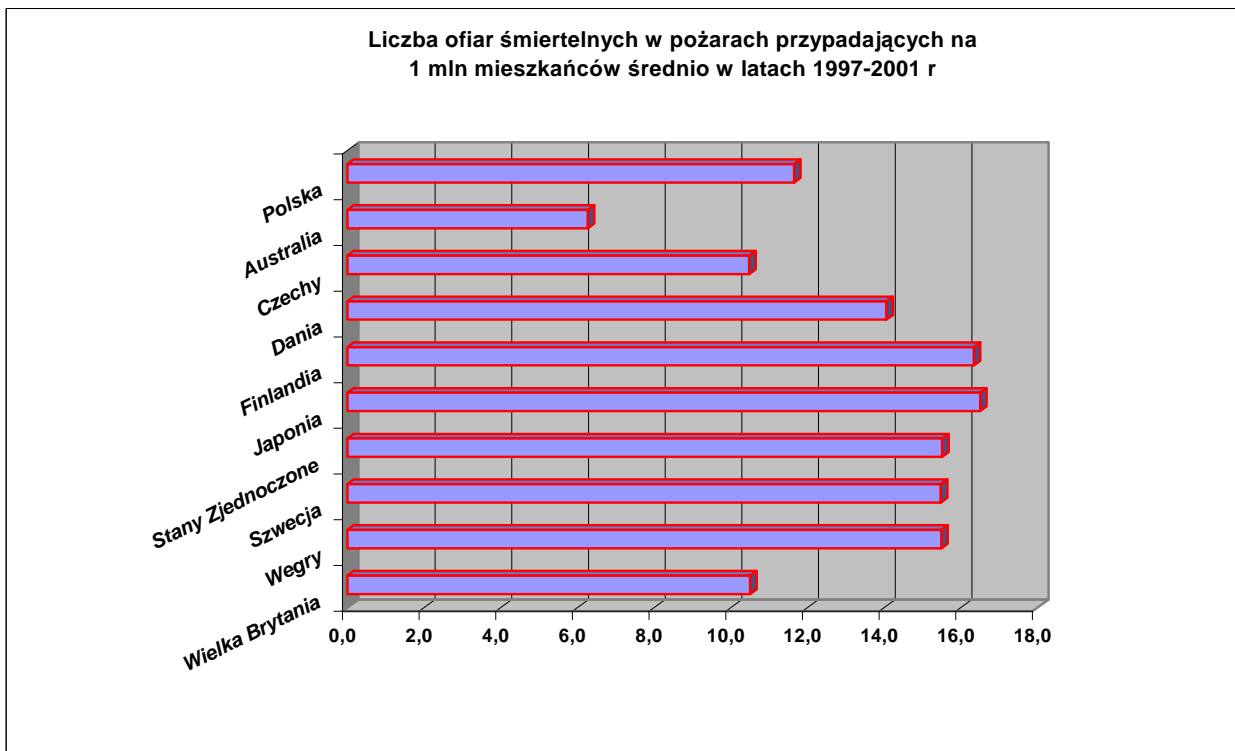
W przypadku osób rannych wskaźnik ilości osób rannych przypadających na 1000 pożarów, w obiektach mieszkalnych, w 11 letnim okresie wynosi średnio 96,28.

6. Porównanie ze statystykami światowymi

Biorąc pod uwagę statystyki światowe przedstawione w tabeli nr 11 i 12 ilość osób śmiertelnych w pożarach była różna. Skorzystano więc ze wskaźnika liczby osób śmiertelnych w pożarach przypadających na 1 mln mieszkańców.

Wskaźnik ten dla Polski kształtuje się, średnio w analizowanym okresie 11 lat na poziomie 12,0.

Jeśli porównamy ten wskaźnik w analizowanym 5-cio letnim okresie (1997-2001), w wybranych krajach świata, przy średniej jego wartości w Polsce ok.11,7 (tabela nr 11), to możemy stwierdzić, że ilość ofiar śmiertelnych w Polsce mieści się w wartościach średnich w odniesieniu do innych rozwiniętych państw.

8. WNIOSKI

Jak wynika z przeprowadzonej analizy, ilość ofiar śmiertelnych w Polsce w ostatnich 11 latach, pomimo znacznego wzrostu ilości pożarów, utrzymuje wyraźną, stałą tendencję spadkową.

Odnosząc przytoczone w zestawieniu dane dotyczące wskaźnika ilości ofiar śmiertelnych przypadających na 1 milion mieszkańców można stwierdzić, że Polska ze wskaźnikiem 11,7 mieści się w wartościach średnich dla rozwiniętych państw świata, a w przypadku państw europejskich wskaźnik ten może być porównywany ze wskaźnikami państw skandynawskich (tabele 11 i 12).

Dodatkowo porównanie rocznych wskaźników ilości osób śmiertelnych przypadających na 1000 pożarów mieszkań wskazuje na znaczącą tendencję spadkową w całym analizowanym okresie. Oznacza to, że w grupie obiektów gdzie od lat odnotowujemy największą liczę ofiar śmiertelnych w pożarach (obiekty mieszkalne), w analizowanym okresie czasu nastąpiła znacząca poprawa.

Jednocześnie wskaźnik ilości osób rannych przypadających na 1000 pożarów w obiektach mieszkalnych wynosił średnio 67,2 z wyraźnym trendem spadkowym w latach 1997-2002 i wzrostem ilości rannych w roku 2003 i 2004.